

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 619/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], Ústav na výkon väzby [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šofrankom, advokátska kancelária, Hraničná 2, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tp 19/2017 a jeho uznesením z 2. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2017 osobne do podateľne doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“), v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tp 19/2017 a jeho uznesením z 2. júna 2017.

Zo sťažnosti a z pripojeného listinného dôkazu vyplýva, že uznesením sudcu pre prípravné konanie špecializovaného súdu sp. zn. 2 Tp 19/2017 bol sťažovateľ z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku vzatý do väzby, a to na základe návrhu prokurátora z 31. mája 2017.

Podľa názoru sťažovateľa týmto uznesením a konaním, ktoré mu predchádzalo, došlo k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy a dohovoru, a bola porušená zásada kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní. Za najpodstatnejšie porušenie práv považuje skutočnosť, že špecializovaný súd nesprávne postupoval, keď sťažovateľovi a jeho obhajcovi nedoručil návrh na vzatie do väzby a ani tieto osoby neoboznámil s obsahom návrhu, čím sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi neumožnil uviesť konkrétne argumenty voči návrhu na vzatie do väzby. Toto pochybenie špecializovaný súd nijako neodôvodnil. Samotná účasť prokurátora na výsluchu nemala za následok, že by sťažovateľ vedel, čo tento uviedol v návrhu na vzatie do väzby. Podľa sťažovateľa ani prednesenie záverečného návrhu prokurátora nemôže konvalidovať uvedené procesné pochybenie, keď navyše prokurátor nijako nerozvedol v rámci záverečného návrhu konkrétne skutočnosti, v ktorých videl dôvody väzby.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Postupom a uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 2.6.2017 sp. značka č. 2Tp/19/2017 v spojení s uznesením Špeciálnej prokuratúry pod sp. zn. č. VII/2 Gv 97/17/1000 boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2 a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 2.6.2017 sp. značka 2Tp/19/2017 a uznesenie najvyššieho súdu sa zrušujú.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 312,34 €, ktoré je povinný Najvyšší súd SR zaplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri skúmaní podmienok konania o sťažnosti riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je ochrana základných práv a slobôd poskytovaná ústavným súdom prostredníctvom ústavou a zákonom o ústavnom súde upraveného konania o sťažnosti subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak o tejto ochrane nerozhodujú všeobecné súdy (porov. mutatis

mutandis II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Z logického výkladu § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že vyčerpaním všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

Proti uzneseniu špecializovaného súdu sp. zn. 2 Tp 19/2017 z 2. júna 2017 bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru má Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v rámci opravného konania. Z podanej sťažnosti totiž vyplýva, že sťažovateľ právo podať sťažnosť proti uzneseniu špecializovaného súdu využil, i keď ju ústavnému súdu nepredložil s tým, že sa nachádza v súdnom spise. Rovnako nepredložil a bližšie neoznačil ani uznesenie najvyššieho súdu, pretože iba uviedol „Uznesenie Najvyššieho súdu SR vid' spis“. Možno z toho usúdiť, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu rozhodnutie najvyššieho súdu ešte neexistovalo.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa je predčasná. Posudzujúc predmetnú sťažnosť ústavný súd uzatvára, že prijatím sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd

(porov. mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

V prípade, že rozhodnutie najvyššieho súdu bude v neprospech sťažovateľa, nič mu nebude brániť v tom, aby v zákonnej dvojmesačnej lehote počítanej od doručenia uznesenia najvyššieho súdu (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde) podal proti uzneseniu najvyššieho súdu sťažnosť ústavnému súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2017